

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/482/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812213588
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812213588.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa W. M. F., s.r.o., so sídlom P. X, V., IČO 35 724 803, zastúpeného Z. M., s.r.o., so sídlom P. X, V., IČO 36 613 843 proti odporcovi U. F., bytom U. XXXX/XX/X, B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO 42 176 778, zastúpeného JUDr. R. N., advokátom, so sídlom J. M. X/A, G., o zaplatenie 796,26 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 7C/14/2013-120 zo dňa 15. októbra 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **16,11 Eur**, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. R. N., advokáta, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, navrhovateľovi vrátil súdny poplatok z návrhu vo výške 40,80 Eur a upravil Daňový úrad Bratislava, aby súdny poplatok **z návrhu 40,80 Eur** vrátil navrhovateľovi. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu 118,52 Eur trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 31.07.2012 domáhal proti odporcovi zaplatenia 796,26 Eur s príslušenstvom. Dňa 16.10.2012 do konania ako vedľajší účastník **na strane odporcu** vstúpilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a dňa 05.09.2013 odporca súhlasil s jeho vstupom do konania ako vedľajšieho účastníka. V podaní zo dňa 01.03.2013 vedľajší účastník uviedol, že predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné podmienky a uplatnil aj námietku premlčania nároku navrhovateľa. Podaním zo dňa 14.10.2013 navrhovateľ návrh zobral v celom rozsahu späť. Uviedol, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Navrhovateľ účinne zobral späť návrh v celom rozsahu, preto súd konanie vo veci zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p. Nakoľko navrhovateľ návrh zobral v celom rozsahu späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa podaným návrhom proti nemu domáhal, súd posúdil túto procesnú situáciu podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Súd uviedol, že keďže § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, tak aj vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník, tiež právo **na právnu pomoc pred súdmi**, čo je základné ústavné právo a má i právo na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia 118,52 Eur (príprava a prevzatie zastúpenia 51,45 Eur, 7,81 Eur režijný paušál, vyjadrenie **zo dňa 01.03.2013** - uplatnenie námietky premlčania, námietka neprijateľných podmienok 51,45 Eur, 7,81 Eur režijný paušál). Súd mal za to, že v danom prípade nebolo dôvodné aplikovať § 150 ods. 1 O.s.p., nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady pre postup súdu podľa tohto ustanovenia, a to existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko **za tieto dôvody** nie je možné považovať okolnosti

spočívajúce v účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. V tejto súvislosti súd ďalej uviedol, že na účelnosť trov konania je súd pri rozhodovaní o náhrade trov povinný prihliadať v každom prípade, lebo náhradu trov konania je možno priznať len v prípade, ak sa jedná o účelne vynaložené trovy.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/26/2012 a sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezov Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Poukázal na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nevhodné.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 33,77 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že je to práve žalobca, kto masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb a písomných podaní za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných spravidla nemajetných spotrebiteľov. Mal za to, že ak by združeniu nebola súdmi priznávaná náhrada trov právneho zastúpenia tam, kde na to vznikol právny nárok, viedlo by to k ohrozeniu aktivít združenia v prospech spotrebiteľov, čo by vyhovovalo ekonomickým záujmom žalobcu. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú, až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať

proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatie návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zbral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 01.03.2013, č.l. 66), v ktorom kvalifikovane vzniesol námietku premičania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vóli súdu, či v drobných sporoch neprizná, alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Odvolačí súdu taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahe súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia, a to v celkovej výške 118,52 Eur za dva úkony právnej služby.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolačí súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danej veci považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z týchto dôvodov odvolačí súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 118,52 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b) a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.